

PROVERTO

Educational Publishers • Opvoedkundige Uitgewers

2023

www.proverto.co.za

Guiding the leaders of tomorrow

HOËRSKOOLOLIMPIADE VOORBEREIDINGSTUDIEGIDS

BESIGHEIDSTUDIES

VORIGE VRAESTEL EN MEMO RONDE EEN EN TWEE

GRAAD 11

GRATIS KOPIE

UNIVERSITEIT VAN PRETORIA
UNIVERSITY OF PRETORIA
YUNIBESITHI YA PRETORIA

Denkleiers • Leading Minds • Dikgopolo tša Dihalefi

UNIVERSITY
OF
JOHANNESBURG

DURBAN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY
INYUVESI YASETHEKWINI YEZOBUCHWEPHESHE

Creative. Distinctive. Impactful.

NELSON MANDELA
UNIVERSITY

YOUR FUTURE WILL BE...

BRILLIANT
INNOVATIVE
creative
ADAPTIVE
VISIONARY
BRIGHT

APPLY THROUGH THE CENTRAL APPLICATIONS
OFFICE (CAO) TODAY VIA WWW.CAO.AC.ZA

FOR MORE INFORMATION VISIT
WWW.DUT.AC.ZA

2023

**NATIONAL HIGH SCHOOL
OLYMPIAD**

**NASIONALE HOëRSKOOL
OLIMPIADE**

Gr 10 11 12

ROUND ONE: 10 MAY

ROUND TWO: 2 AUGUST

January							February							March							April						
Su	M	Tu	W	Th	F	Sa	Su	M	Tu	W	Th	F	Sa	Su	M	Tu	W	Th	F	Sa	Su	M	Tu	W	Th	F	Sa
1	2	3	4	5	6	7				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11							1
8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	2	3	4	5	6	7	8
15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	9	10	11	12	13	14	15
22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	16	17	18	19	20	21	22	
29	30	31					26	27	28												23	24	25	26	27	28	29
																					30						

May							June							July							August						
Su	M	Tu	W	Th	F	Sa	Su	M	Tu	W	Th	F	Sa	Su	M	Tu	W	Th	F	Sa	Su	M	Tu	W	Th	F	Sa
	1	2	3	4	5	6				1	2	3							1			1	2	3	4	5	
7	8	9	10	11	12	13	4	5	6	7	8	9	10	2	3	4	5	6	7	8	6	7	8	9	10	11	12
14	15	16	17	18	19	20	11	12	13	14	15	16	17	9	10	11	12	13	14	15	13	14	15	16	17	18	19
21	22	23	24	25	26	27	18	19	20	21	22	23	24	16	17	18	19	20	21	22	20	21	22	23	24	25	26
28	29	30	31				25	26	27	28	29	30	23	24	25	26	27	28	29	27	28	29	30	31			
													30	31													

September							October							November							December							
Su	M	Tu	W	Th	F	Sa	Su	M	Tu	W	Th	F	Sa	Su	M	Tu	W	Th	F	Sa	Su	M	Tu	W	Th	F	Sa	
					1	2	1	2	3	4	5	6	7				1	2	3	4							1	2
3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13	14	5	6	7	8	9	10	11	3	4	5	6	7	8	9	
10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20	21	12	13	14	15	16	17	18	10	11	12	13	14	15	16	
17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27	28	19	20	21	22	23	24	25	17	18	19	20	21	22	23	
24	25	26	27	28	29	30	29	30	31					26	27	28	29	30	24	25	26	27	28	29	30			
																		31										

**ACCOUNTING
BUSINESS STUDIES
ECONOMICS**

**REKENINGKUNDE
BESIGHEIDSTUDIES
EKONOMIE**

www.proverto.co.za

NELSON MANDELA UNIVERSITY

Change the World by applying for a qualification in one of the following study field:

Accounting • Advertising • Afrikaans • Agricultural Management • Analytical Chemistry • Anthropology • Applied Design • Applied Mathematics • Architectural Technology • Architecture • Art • Auditing • Biochemistry • Biokinetics • Botany • Broadcasting • Building • Business Management • Business Studies • Ceramic Design • Chemistry • Criminal Justice • Civil Engineering • Clinical Psychology • Computer Science • Communication Networks (IT) • Conservation Biology • Construction Economics • Construction Management • Construction Studies • Counselling Psychology • Chemical Process Technology • Development Studies • Dietetics • Economics • Ecology • Education • Electrical Engineering • English • Environmental Health • Environmental Management • Emergency Medical Care (Paramedic) • Fashion • Financial Accounting • Financial Planning • Fine Art • Foundation Phase Teaching • Forestry • French • FET Teaching • Game Ranch Management • Geography • Geology • Graphic Design • History • Hospitality Management • Human Movement Science • Human Resource Management • Human Settlement Development • Industrial Psychology • Industrial Engineering • Information Systems • Information Technology • Inorganic Chemistry • Interior Design • Internal Auditing • Inventory Management • Intermediate Phase Teaching • isiXhosa • Journalism • Language & Literature • Law • Logistics • Management • Marine Biology • Marine Engineering • Marketing • Mathematics • Mechanical Engineering • Mechatronics • Media, Communication & Culture • Microbiology • Music • Music Education • Medical Laboratory Science • Medicine & Surgery • Nature Conservation • Nursing • Operations Management • Painting • Pharmacy • Philosophy • Physiology • Photography • Physics • Political Studies • Polymer Technology • Psychology • Public Administration • Public Management • Public Relations Management • Quality Management • Quantity Surveying • Radiography (Diagnostic) • Restoration Ecology • Renewable Energy • Sculpture • Senior Phase Teaching • Social Work • Sociology • Software Development • Sport Management • Sport Science • Statistics • Support Services (IT) • Taxation • Textile Design & Technology • Tourism • Transport Economics • User Support Services (IT) • Veldfire Management • Visual Arts • Wood Technology • Youth Work • Zoology

Change the World

T 041 504 1111

E info@mandela.ac.za

myfuture.mandela.ac.za

BESIGHEIDSTUDIES

GRAAD 11

Olimpiade Vraestel

Ronde Een

Punte: 30

Tyd: 1 uur

Datum: 12 Mei 2021

Instruksies

1. Vul antwoorde in op die ANTWOORDBLAD.
2. Onthou om jou persoonlike inligting volledig in te vul op die ANTWOORDBLAD.
3. Die ANTWOORDBLAD het 4 afdelings, maak seker dat jy die korrekte vak kies.
4. Elke vraag het 4 moontlike antwoorde (A B C D)
Slegs een antwoord is korrek.
Kleur die antwoord sirkel volledig in.
5. Sterkte!

PROVERTO EMS OLIMPIADE 2021 – GRAAD 11

BESIGHEIDSTUDIES

RONDE 1

INVLOEDE OP EN BEHEERFAKTORE WAT SAKE-OMGEWINGS BEÏNVLOED

1. Die wyse waarop 'n besigheid aan alle belanghebbendes uitgebeeld word ten opsigte van hul beeld, houding, diens en produklewerings, asook hoe eties dit bestuur word, staan bekend as ...
 - A Besigheidsetiek.
 - B Media-etiek.
 - C Norme en waardes.
 - D Professionaliteit.
2. VIGS het 'n uiters ernstige impak op die arbeidsmag en Famous Brands Ltd is nie vry van die volgende impak nie.
 - A Die koste van lidmaatskap aan mediese fondse styg nie.
 - B Produktiwiteit neem toe.
 - C Werknemers kan meer gereeld van die werk af wegbly.
 - D Siek werknemers kan die klante besmet.
3. Sou die volgende stelling as WAAR of ONWAAR geklassifiseer word?

Die **makro-omgewing** bevat alle faktore en veranderlikes waaroor die onderneming volle beheer het.

 - A Onwaar, markomgewing.
 - B Onwaar, mikro-omgewing.
 - C Waar.
 - D Onwaar, tersiêre omgewing.
4. Evalueer of die volgende uittreksel as 'n missie- of visieverklaring geklassifiseer kan word.

Bou die beste produk, veroorsaak geen onnodige skade nie, gebruik besigheid om oplossings vir die omgewingskrisis te inspireer en toe te pas.

- A Kombinasie van beide missie- en visiestelling
- B Visiestelling
- C Missieverklaring
- D Nie een van die bogenoemde nie

UITDAGINGS IN SAKE-OMGEWINGS

5. Wanneer die bestuur van Pick n Pay Clothing die impak van inflasie op die prys van klere wil ontleed, sal hulle waarskynlik ... gebruik om die uitdaging te ontleed.
- A PESTLE
 - B Porter se Ses Kragte model
 - C Hulpbrongebaseerde benadering
 - D Al die bogenoemde
6. Volgens STATS SA, hoeveel poste het die Suid-Afrikaanse ekonomie in die tweede kwartaal van 2020 afgeskud?
- A 1 miljoen
 - B 2,2 miljoen
 - C 500 duisend
 - D 5,5 miljoen
7. Prioritiseer die sosiale probleme van die belangrikste tot die minste belangrik.
- A Werkloosheid lei tot armoede; armoede lei tot misdaad; en misdaad lei tot geweld.
 - B Tegnologie lei tot armoede; armoede lei tot verhoogde onderwys; en onderwys lei tot geweld.
 - C Werkloosheid lei tot armoede; armoede lei tot verhoogde belasting; en verhoogde belasting lei tot misdaad en geweld.
 - D Nie een van die bogenoemde nie.
8. 'n Verskaffer wat bankrot speel, sal 'n verandering teweegbring in watter omgewing?
- A Makro
 - B Primêr
 - C Mikro
 - D Mark
9. Verbruikers se besteebare inkomste kan gesien word as 'n ... faktor.
- A ekonomiese
 - B sosiale
 - C wettige
 - D tersiêre

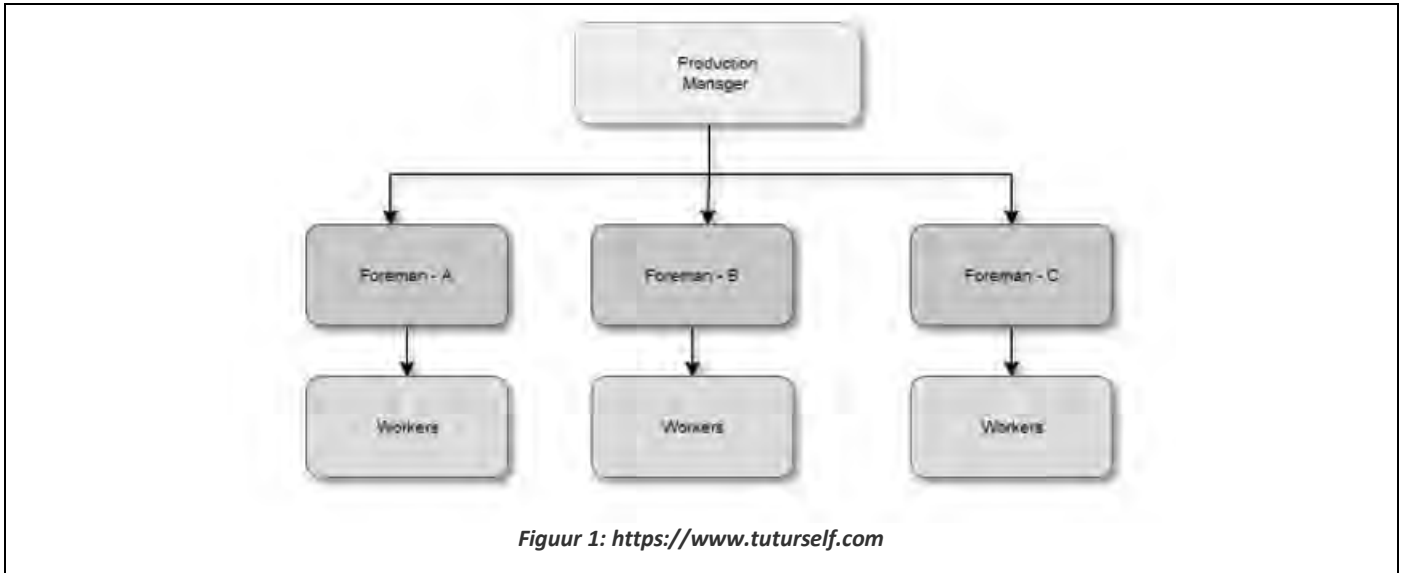
AANPASSING BY UITDAGINGS IN SAKE-OMGEWINGS

10. Die proses om inligting te bekom oor moontlike huidige en toekomstige gebeure wat 'n invloed op die prestasie van die onderneming kan hê.
- A Omgewingskandering
 - B Porters Ses Krag model
 - C PESTLE
 - D SWOT matriks

11. Die mees waarskynlike impak van 'n resessie op Pick n Pay is ...

- A 'n verhoging in lone.
- B 'n toename in afleggings.
- C 'n afname in disiplinêre griewe.
- D 'n toename in die bedingingsmag van werknemers.

Die volgende diagram moet gebruik word om Vrae 12 en 13 te beantwoord.

12. Bepaal die tipe organisasiestruktuur wat in die prentjie uitgebeeld word.

- A Organisasiestruktuur van personeel.
- B Lyn organisasiestruktuur.
- C Matriks organisasiestruktuur.
- D Kombinasie van personeel en lyn organisasiestruktuur.

13. Beskryf een nadeel van hierdie tipe struktuur.

- A Personeel het kundigheid oor die aangeleentheid.
- B Eenheid van gesag.
- C Groter buigsaamheid.
- D Gewoonlik rigied en onbuigsaam.

14. Die BBP (bruto binnelandse produk) van 'n land dui die ... van die land aan.

- A ekonomiese stabiliteit
- B ekonomiese groei
- C politieke onstabiliteit
- D sosiale welstand

IMPAK EN UITDAGINGS VAN KONTEMPORÊRE SOSIO-EKONOMIESE KWESSIES OP SAKEBEDRYWIGHEDE

15. Noem of die volgende WAAR of ONWAAR is. Indien ONWAAR, stel die stelling reg om dit WAAR te maak.

KSV fokus op **wins- en omgewingskwessies**.

- A Waar.
- B Onwaar, wins en die gemeenskap.
- C Onwaar, gemeenskap en die omgewing.
- D Onwaar, wins en dividende.

16. Wie het die teorie bedink wat daarop dui dat alle ondernemings 'n wettige verantwoordelikheid het teenoor die breër samelewing?

- A Porter en Adam
- B Adam
- C Maslow
- D Blowfield en Murray

17. Ongeveer 18,9% van die bevolking oorleef op minder as ... per dag.

- A R27.66
- B R40.00
- C R105.60
- D R30.50

18. 'n Sosiale bedreiging wat die gesondheid van 'n bevolking kan beïnvloed.

- A Werkloosheid
- B Nuwe regering
- C Infrastruktuur
- D Beurtkrag

19. Beveel aan wat die regering kan doen om die probleem van armoede in Suid-Afrika op te los.

- A Verhoog BTW op goedere.
- B Bou vulstasies en verhoog die brandstofprys.
- C Verminder infrastruktuurontwikkeling.
- D Bou skole en klinieke.

BESIGHEIDSEKTORE

20. Verander die onderstreepte woord om die stelling waar te maak:

Die grootte en kenmerke van die bevolking van 'n land is faktore wat verband hou met die infrastruktuur van die land.

- A geografie
- B markaandeel
- C geologie
- D demografie

21. Van watter sektor van die ekonomie is Debonairs Pizza deel?
- A Informeel
 - B Sekondêr
 - C Primêr
 - D Tersiere
22. Hoeveel sake-redding is deur die minister van finansies, Tito Mboweni, in 2020 aan die SAL gegee?
- A R16,4 miljard
 - B R15,2 miljoen
 - C R14,2 miljard
 - D R3,5 miljoen
23. Die volgende is 'n voorgestelde lys van ondernemings in die tersiere sektor van die ekonomie.
1. O.R. Tambo Internasionale Lughawe
 2. Nedbank
 3. Aqua Monte Bottelaanleg
 4. Amakulu Dairy
 5. Sun International groep
- Kies die regte kombinasie:**
- A 1, 3 en 5
 - B 1, 2 en 5
 - C 2, 4 en 5
 - D 3, 4 en 5
24. Negatiewe ekonomiese groei vir twee agtereenvolgende termyne.
- A Inflasie
 - B Uitbreiding
 - C Inkrimping
 - D Resessie

VORME VAN EIENAARSKAP

25. Pas die volgende stelling aan sodat dit 'n maatskappy in plaas van 'n vennootskap as 'n vorm van eienaarskap beskryf: **Vennootskappe is besighede wat deur twee of meer mense besit word.**
- A Maatskappye is besighede wat deur vyf of meer aandeelhouers besit word.
 - B Maatskappye is besighede wat deur een of meer aandeelhouers besit word.
 - C Maatskappye is besighede wat deur 'n maksimum van 50 aandeelhouers besit word.
 - D Maatskappye is besighede wat besit word deur 'n kombinasie van alleenhandelaars en vennote.
26. Korrigeer die onderstreepte woord om die volgende stelling waar te maak:
- Die Wet op Maatskappye 61 van 1973 is wetgewing wat maatskappye in die nuwe millennium beheer.
- A Maatskappywet 81 van 2018
 - B Maatskappywet 71 van 2008
 - C Maatskappywet 51 van 1963
 - D Maatskappywet 1 van 1873

27. Identifiseer 'n voorbeeld van 'n nie-winsgewende maatskappy uit die onderstaande foto's.

- A ii. Suid-Afrikaanse Lugdiens
- B i. Die Kinderhospitaal Trust
- C ii. en iii. Suid-Afrikaanse Lugdiens en SABC
- D i. en iii. Die Kinderhospitaal Trust en SABC

28. 'n Besigheid wat deur een persoon begin en besit word.

- A Aanspreeklikheidsmaatskappy
- B Privaat maatskappy
- C Vennootskap
- D Alleenhandelaar

29. Maatskappye moet hul ... laat oudit.

- A AFS (finansiële jaarstate)
- B KSV (korporatiewe sosiale verantwoordelikheid)
- C BTW (Belasting op Toegevoegde Waarde)
- D AFS (jaarlikse uitvoerbaarheidsverklarings)

30. Die bedrag wat betaal word, hang af van die winste wat deur die onderneming gegengereer word.

- A Belastingimplikasies
- B Implikasies vir aandele
- C Aandele
- D Nie een van die bogenoemde nie

#KiesUP

Maak jou toekomsdrome waar #KiesUP

Ons grade word **internasionaal** erken.

Ons **alumni** is baie gesog.

Ons het **ondersteuningsprogramme** om ons studente te help om suksesvol te wees.

Ons help om jou **voor te berei** op die **wêreld van werk**.

Jou toekoms maak saak.

www.up.ac.za/programmes

UNIVERSITEIT VAN PRETORIA
UNIVERSITY OF PRETORIA
YUNIBESITHI YA PRETORIA

Make today matter

www.up.ac.za

BESIGHEIDSTUDIES

GRAAD 11

Olimpiade Vraestel

Ronde Een

Punte: 30

Tyd: 1 uur

Datum: 11 Mei 2022

Instruksies

1. Vul antwoorde in op die ANTWOORDBLAD.
2. Onthou om jou persoonlike inligting volledig in te vul op die ANTWOORDBLAD.
3. Die ANTWOORDBLAD het 4 afdelings, maak seker dat jy die korrekte vak kies.
4. Elke vraag het 4 moontlike antwoorde (A B C D)
Slegs een antwoord is korrek.
Kleur die antwoord sirkel volledig in.
5. Sterkte!

PROVERTO EMS OLIMPIADE- GRAAD 11

BESIGHEIDSTUDIES

KIES DIE MEES KORREKTE OPSIE VIR VRAE 1 TOT 30.

INVLOED OP EN BEHEERFAKTORE WAT DIE BESIGHEIDSOMGEWINGS BEÏNVLOED

- Die fiskale beleid van die regering is 'n voorbeeld van die _____ omgewing.
 - interne
 - mikro-
 - mark-
 - makro-
- Watter ondernemingsfunksie moet die produk, prys, plek en promosies in die organisasie in ag neem?
 - Aankoopfunksie
 - Finansiële funksie
 - Bemarkingsfunksie
 - Algemene bestuursfunksie
- Watter een van die volgende scenario's word nie beskou as 'n uitdaging vir die markomgewing waarin Woolworths bedryf word nie?
 - 'n Advertensieveldtog deur Pick n Pay en gesamentlike poging (joint venture) met Discovery Health om gesonde eetgewoontes te bevorder.
 - 'n Gebrek aan kommunikasie tussen topbestuur en laevlak-bestuur m.b.t. 'n nuwe salarisstruktuur.
 - Veranderinge in die demografiese struktuur van die teikenmark.
 - Gewilligheid van verskaffers om te onderhandel oor veranderinge in die prys van grondstowwe.
- Evalueer of die volgende uittreksel as 'n missie- of visiestelling geklassifiseer kan word.

Ons opvoedkundige organisasie samel fondse in om veilige skole van hoë gehalte in minderbevoorregte gemeenskappe te bou sodat elke kind toegang het tot die gehalte onderwys wat hulle verdien. Ons organisasie sal voortgaan met ons missie totdat ons die lewens van elke kind wêreldwyd aangeraak het en hulle toegang het tot hoë gehalte onderwys en hulle toegerus is met die kennis en vaardighede wat benodig word om veranderingmakers (change-makers) binne hul gemeenskappe te wees.

- Gekombineerde missie- en visiestelling.
- Visiestelling.
- Missiestelling.
- Geeneen van die bogenoemde nie.

UITDAGINGS IN BESIGHEIDSOMGEWINGS

5. Watter een van die volgende kan as 'n sosio-ekonomiese uitdaging geklassifiseer word?
- A 'n Toename in die rentekoers.
 - B 'n Toename in inflasie.
 - C 'n Toename in werkloosheid.
 - D 'n Toename in belasting.
6. Op 1 April 2022 het die korporatiewe belastingkoers in Suid-Afrika:
- A tot 27% afgeneem.
 - B onveranderd gebly teen 28%.
 - C tot 29% toegeneem.
 - D tot 30% toegeneem.
7. Die aandelepryse op die JEB (JSE) word bepaal deur:
- A aanbod en aanvraag.
 - B die Rand/Dollar wisselkoers.
 - C inflasie.
 - D aandelermakelaars.
8. Vir baie besighede het toegang tot internasionale markte makliker geword met die bevordering van:
- A vervaardigingstelsels.
 - B etiese besigheidspraktyke.
 - C inligtingstechnologie.
 - D bemarkingsprosedures.
9. Handelsooreenkomste tussen lande kan besighede in staat stel om materiaal of komponente goedkoper in te voer. Dit is 'n voorbeeld van:
- A regeringwetgewing.
 - B ekonomiese bemagtiging.
 - C privatisering.
 - D globalisering.

AANPASSINGS BY UITDAGINGS IN BESIGHEIDSOMGEWINGS

10. 'n Probleemoplossingstegniek wat bestaan uit 'n groep mense wat almal idees bydra om 'n probleem op te los word _____ genoem.
- A die Delphi tegniek
 - B 'n dinkskrum
 - C 'n kragveld-ontleding
 - D die nominale groeptegniek
11. Die mees waarskynlike impak van 'n resessie op Pick n Pay is:
- A 'n toename in lone.
 - B 'n toename in personeelaflegging.
 - C 'n afname in dissiplinêre griewe.
 - D 'n afname in die werkgewer se bedingingsmag.
12. Volgens Bruce Tuckman se teorie van spandynamika is die meeste klein groepe geneig om 'n voorspelbare roete in hul aktiwiteite te volg. Kies die korrekte volgorde van hierdie aktiwiteite.
- A Vorming, normering, presteer, stormfase, ontbinding.
 - B Vorming, stormfase, presteer, normering, ontbinding.
 - C Vorming, stormfase, normering, presteer, ontbinding.
 - D Vorming, normering, stormfase, presteer, ontbinding.
13. Toe Rusland die Oekraïne aangeval het, het die Suid-Afrikaanse petrolprys tot nuwe rekordhoogtes gestyg. Dit sal tot 'n hoër inflasiekoers lei. Hoe kan 'n plaaslike organisasie hierdie uitdaging se impak bestuur?
- A Sluit die besigheid tydelik totdat die petrolprys gestabiliseer het.
 - B Voeg die bykomende vervoerkoste by die verkoopprijs sodat die kliënt die ekstra koste dek.
 - C Stop alle KSV projekte totdat die oorlog beëindig word.
 - D Vind 'n plaaslike verskaffer wat 'n soortgelyke produk teen 'n soortgelyke prys aanbied.
14. Alle besighede moet hul koolstofvoetspoor (carbon footprint) verklein. Watter een van die volgende sal die doeltreffendste manier wees om hierdie doelwit te bereik?
- A 'n Besigheid kan in 'n elektriese voertuig belê om die vragmotor wat hulle tans gebruik te vervang.
 - B 'n Besigheid kan 'n sonpaneel installeer om hul elektrisiteitsverbruik te verminder.
 - C Eerder as om plaaslik of oorsee vir besigheidsdoeleindes te reis, moet die besigheid probeer om aanlyn vergaderings te reël indien moontlik.
 - D Besighede moet die korrekte hoeveelheid belasting betaal.

IMPAK EN UITDAGINGS VAN KONTEMPORÊRE SOSIO-EKONOMIESE KWESSIES OP BESIGHEIDSBEDRYWIGHEDE

15. Kies die korrekte stelling.
- A Etiese gedrag sal aan kulturele waardes gekoppel wees.
 - B Etiek beteken om volgens die wet op te tree.
 - C Om in besigheid sukses te behaal, moet jy onetiese gedrag miskyk.
 - D Dit word as oneties beskou om besigheid op die golfbaan of by enige sosiale geleentheid te doen.
16. Dui die moontlike gevolge aan indien bevolkingsgroei ekonomiese groei oorskry.
- A Hoër inflasie.
 - B Ondoeltreffende gebruik van menslike kapitaal.
 - C Onderaanbod van arbeid.
 - D Ooraanbod van arbeid.
17. Vodacom is baie betrokke by sport. Waarom het hulle by sport in Suid-Afrika betrokke geraak? Kies die opsie wat NIE pas nie.
- A Dit lei na beter handelsmerkherkenning.
 - B 'n Maatskappy se bestuur het 'n verantwoordelikheid teenoor aandeelhouders om wins te maksimaliseer.
 - C Dit is 'n manier om Suid-Afrikaanse sport en sportmense te bevorder.
 - D Dit bevorder die handelsnaam se reputasie.
18. Een van die grootste sosiale uitdagings vir Suid-Afrikaanse besighede is die bevordering van _____ in die werkplek.
- A menseregte
 - B gelykheid
 - C diversiteit
 - D al die bogenoemde
19. Watter een van die volgende KSV-projekte is die MEES volhoubaar?
- A Voedingskema.
 - B Skenking van komberse en klere.
 - C Vaardigheidsopleiding.
 - D Borgskap van 'n sportspan.
20. Hoe kan die sukses van 'n KSV-inisiatief gemeet word?
- A Bepaal of daar vooruitgang in die plaaslike gemeenskap was.
 - B Gebruik sleutelprestasieaanwysers (key performing indicators (KPIs)), soos byvoorbeeld die aantal boeke wat geskenk is om geletterdheidsvlakke in die gemeenskap te verbeter om voortdurend sukses te meet.
 - C Bepaal of daar 'n toename in die besigheid se wins was.
 - D Dit is nie moontlik om die impak van 'n KSV-inisiatief te meet nie.

BESIGHEIDSEKTORE

21. Watter een van die volgende sektore dra die meeste by tot Suid-Afrika se BBP?
- A Vervaardiging
 - B Landbou
 - C Mynbou
 - D Konstruksie
22. Privatisering is die term wat gebruik word wanneer:
- A 'n privaat maatskappy op die JEB (JSE) genoteer word.
 - B 'n publieke maatskappy op die JEB genoteer word.
 - C die staat openbare besighede aan die privaatsektor verkoop.
 - D die Minister van Finansies belasting op die privaatsektor verhoog.
23. Die volgende is 'n voorgestelde lys van besighede in die Primêre Sektor van die ekonomie:
- 1. Sappi
 - 2. Nedbank
 - 3. Aqua Monte Bottelingsaanleg
 - 4. De Beers
 - 5. I&J

Kies die korrekte kombinasie:

- A 1, 3 en 5
- B 1, 2 en 5
- C 1, 4 en 5
- D 3, 4 en 5

MANIERE OM BESIGHEDE EN MAATSKAPPYE AS 'N VORM VAN EIENAARSKAP TE BEKOM

24. Die eenaar of eenaars sal in hul persoonlike kapasiteit belasting betaal in die volgende vorms van eienaarskap:
- A Privaat maatskappy en publieke maatskappy.
 - B Beslote korporasie en vennootskap.
 - C Vennootskap en privaat maatskappy.
 - D Alleenhandelaar en vennootskap.
25. Definieer die term "onbeperkte aanspreeklikheid" soos dit met vorms van eienaarskap verband hou.
- A Sake-eenaars is nie vir hul besighede se skuld verantwoordelik nie.
 - B Sake-eenaars het regsbevoegdheid om ooreenkomste of kontrakte aan te gaan.
 - C Sake-eenaars is vir die besighede se skuld verantwoordelik.
 - D Sake-eenaars het geen regsbevoegdheid om ooreenkomste of kontrakte aan te gaan nie.

26. Watter van die volgende is nie 'n voorbeeld van 'n franchise nie?
- A KFC
 - B Wimpy
 - C Spar
 - D Starbucks
27. Die _____ bespreek die interne bestuur en organisasie van die besigheid en sluit, onder andere, inligting rakende aandele in.
- A besigheidsplan
 - B Memorandum van Assosiasie
 - C Akte van Inkorporasie
 - D prospektus
28. Watter aandeelhouers sal hul dividende laaste ontvang?
- A Stigtersaandeelhouers.
 - B Gewone voorkeuraandeelhouers.
 - C Kumulatiewe voorkeuraandeelhouers.
 - D Deelnemende voorkeuraandeelhouers.
29. Watter van die volgende is nie 'n kenmerk van 'n alleenhandelaar nie?
- A Beperkte aanspreeklikheid
 - B Beperkte voortbestaan
 - C Beperkte kapitaal
 - D Maklike bestuur
30. 'n Paar jaar gelede het jou aandelemakelaar jou geadviseer om aandele in Ecomove Bpk. te koop. Jy het baie geld in hierdie aandele belê en het 10% van die uitgereikte aandeelkapitaal besit. As gevolg van probleme met kontantvloei is Ecomove deur die hof insolvent verklaar. Wat kan jy as mede-eienaar van die besigheid as gevolg hiervan verloor?
- A Niks nie.
 - B Alles, insluitend jou persoonlike besittings.
 - C Die waarde van die aandele wat jy gekoop het.
 - D Slegs daardie bates wat ten tye van die insolvensie in jou naam geregistreer was.

BESIGHEIDSTUDIES

GRAAD 11

Olimpiade Vraestel

Ronde Twee

Punte: 30

Tyd: 1 uur

Datum: 04 Aug 2021

Instruksies

1. Vul antwoorde in op die ANTWOORDBLAD.
2. Onthou om jou persoonlike inligting volledig in te vul op die ANTWOORDBLAD.
3. Die ANTWOORDBLAD het 4 afdelings, maak seker dat jy die korrekte vak kies.
4. Elke vraag het 4 moontlike antwoorde (A B C D)
Slegs een antwoord is korrek.
Kleur die antwoord sirkel volledig in.
5. Sterkte!

PERIODIC TABLE OF THE FIGURES OF SPEECH

1 M Metaphor											2 S Simile
3 Sy Synecdoche	4 My Metonymy										
10 An Anthimeria	11 Ph Periphrasis	5 P Personification	6 A Antanacsis	7 Pa Paronomasia	8 Sp Syllepsis	9 O Onomatopoeia					
		12 H Hyperbole	13 Au Auresis	14 L Litotes	15 Me Meiosis	16 Rq Rhetorical Question					
17 I Irony	18 Ox Oxymoron	19 Px Paradox	20 Pm Parallelism	21 As Antithesis	22 C Climax	23 Ae Anastrophe	24 Pa Parenthesis	25 Ap Apposition	26 E Ellipsis	27 Ay Asyndeton	28 B Brachylogia
29 Py Polysyndeton	30 Al Alliteration	31 Ac Assonance	32 Pt Polypoton	33 At Antanacsis ²	34 Aa Anaphora	35 Ep Epistrophe	36 Es Epanalepsis	37 Ad Anadiplosis	38 Cx Climax ²	39 Ab Antimetabole	40 Ch Chiasmus

Tropes

Reference

- Metaphor:** Reference of one thing to imply another
- Simile:** Explicit comparison of two unlike things
- Synecdoche:** A part is used for a whole or a whole is used for a part
- Metonymy:** Naming an object or concept to refer to another, related object or concept
- Personification:** Referencing inanimate objects with human-like qualities or abilities

Wordplay & Puns

- Antanacsis:** Repetition of a word with two different definitions
- Paronomasia:** Use of words similar in sound but different in meaning (punning)
- Syllepsis:** Use of the same word differently to modify two or more objects
- Onomatopoeia:** Forming a word to imitate a sound

Substitutions

- Anthimeria:** Substitution of one part of speech for another
- Periphrasis:** Circumlocution; use of a descriptive phrase or proper noun to stand for qualities of the phrase or noun

Overstatement/Understatement

- Hyperbole:** Exaggeration for effect

What Are Figures of Speech?

Figures of speech are the fantastic little quirks in our language that make writing interesting. Typically divided into two types – tropes and schemes – figures of speech are structural and content-driven stylistic choices that add character and clarity to the way readers interpret writing.

What Are Tropes?

Tropes are figures of speech that deviate in some way from the literal or ordinary meaning of words and phrases. You've probably heard of things like metaphors and similes – these are two of the many tropes you have at your disposal to enhance complexity, interest, and literary allusion to your writing.

- Auresis:** Use of a term to describe something disproportionately less significant than the term implies
- Litotes:** Deliberate understatement
- Meiosis:** Use of a term to describe something disproportionately greater than the term implies

Inversions

- Rhetorical Question:** Asking a question for a purpose other than to get an answer
- Irony:** Use of terms to convey a meaning opposite of the terms' literal meaning
- Oxymoron:** Placing two opposing terms side by side
- Paradox:** Contradictory phrase that contains some measure of truth

Schemes

Balance

- Parallelism:** Similarity in structure between words and phrases
- Antithesis:** Juxtaposing two contradictory ideas
- Climax:** Ordering words and phrases in order of increasing importance

Word Order

- Anastrophe:** Inversion of natural speaking word order
- Parenthesis:** Insertion of terms or phrases that interrupt the natural syntactical flow

- Apposition:** Addition of words to clarify or elaborate what came before

Omission/Inclusion

- Ellipsis:** Omission of words implied by context
- Asyndeton:** Omission of conjunctions between clauses
- Brachylogia:** Omission of conjunctions between a series of words
- Polysyndeton:** An overabundance of conjunctions

Repetition

- Alliteration:** Repetition of consonants in two or more words
- Assonance:** Repetition of similar vowel sounds
- Polyptoton:** Repetition of words derived from the same root
- Antanacsis:** Repetition of a word used with more than one meaning
- Anaphora:** Repetition of the same word or phrase at the beginning of successive clauses
- Epistrophe:** Repetition of the same word or phrase at the end of successive clauses
- Epanalepsis:** Repetition of a word at the end of a clause that was used at the beginning of the clause
- Anadiplosis:** Repetition of the last word of one clause at the beginning of the following clause
- Climax:** Repetition of anadiplosis at least three times, arranged so as to increase in importance each time
- Antimetabole:** Repetition of words in successive clauses, but in reverse grammatical order
- Chiasmus:** Repetition of grammatical structures in reverse order in successive phrases or clauses

What Are Schemes?

Schemes are rhetorical adjustments to writing that make text read more smoothly and even sound more persuasive. Schemes deal with the structure of your sentences and where you position words and clauses.

Why Should I Care?

If the purposes of writing are to engage your readers, help them understand, and persuade them, then you need to know the tools at your disposal to be all three of those things: engaging, comprehensible, and persuasive. Beyond the basic ability to use grammar correctly, the figures of speech are among your most valuable tools to becoming a fantastic writer.

Reference: <http://rhetoric.byu.edu/figures/Schemes%20and%20Tropes.htm> TheVisualCommunicationGuy.com | 2014

A leader on our continent. **UJ. Fourth in South Africa.**
Fifth in Africa: Quacquarelli Symonds (QS) World University Rankings.
 For more information, visit future.uj.mobi

**The Future
Reimagined**

PROVERTO EMS OLIMPIADE 2021 – GRAAD 11

BESIGHEIDSTUDIES

RONDTE 2

INVLOED EN BEHEER FAKTORE WAT BESIGHEIDSOMGEWINGS BEÏNVLOED

Gebruik die uittreksel hieronder en beantwoord vrae 1 en 2.

Suid-Afrika se werkloosheidsyfer het in die vierde kwartaal van 2020 tot 32,5% gestyg van 30,8% in die vorige tydperk. Dit was die hoogste werkloosheidskoers sedert kwartaallikse data in 2008 beskikbaar geword het.

(<https://tradingeconomics.com/south-africa/unemployment-rate>, 2021/05/25)

1. Werkloosheid is 'n makro-omgewingskwessie. Hoe beïnvloed dit die markomgewing?
 - A Minder belasting beskikbaar vir die regering.
 - B Minder klante beskikbaar omdat minder bestebare inkomste beskikbaar is.
 - C Toename in kliënte namate die vraag na goedere toeneem.
 - D Geen invloed op die markomgewing nie.

2. Werkloosheid is 'n makro-omgewingskwessie. Hoe beïnvloed dit die mikro-omgewing?
 - A Toename in produksie namate die vraag na goedere en dienste toeneem.
 - B Afname in produksie namate die vraag na goedere en dienste toeneem.
 - C Toename in produksie namate die vraag na goedere en dienste afneem.
 - D Afname in produksie namate die vraag na goedere en dienste afneem.

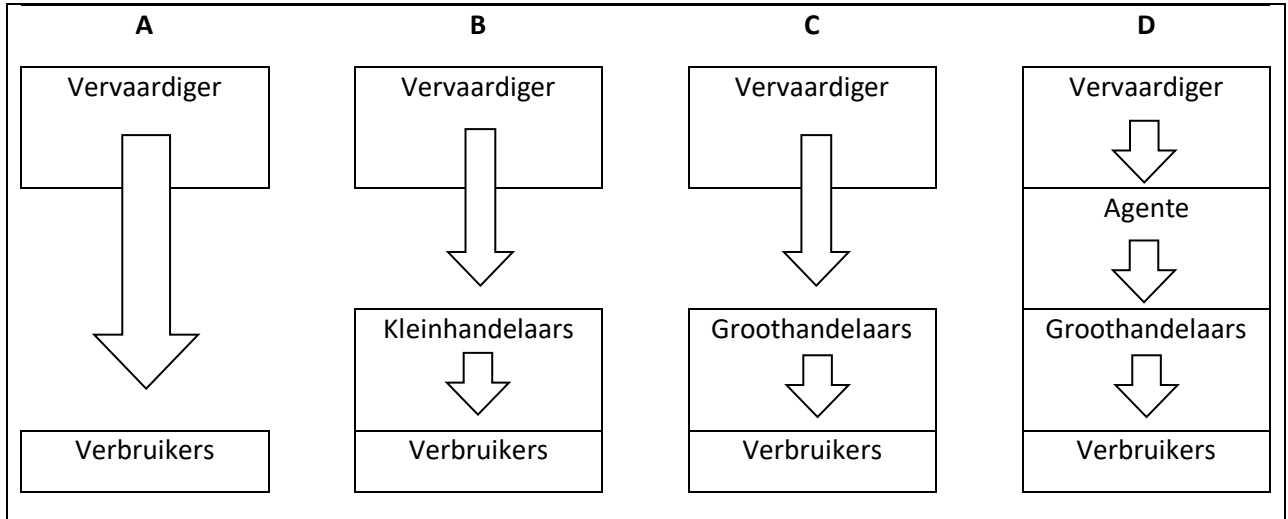
Dui aan in watter besigheidsomgewing die uitdagings in vraag 3 en 4 sal voorkom.

3. Die stakingseisoen het in Suid-Afrika begin met Cosatu wat 'n staking teen die nuwe pensioenwet gereël het.
 - A Mikro
 - B Primêre
 - C Makro
 - D Nie een van die bogenoemde nie

4. PQ Clothing bied goedkoper handelsgoedere wat die verbruikers meer aantreklik as Mr Price vind.
 - A Mikro
 - B Mark
 - C Makro
 - D Nie een van die bogenoemde nie

AANPASSING BY UITDAGINGS IN DIE BESIGHEIDSOMGEWINGS

5. Die Steers-webwerf (www.steers.co.za) bied 'n aanlyn bestelstelsel aan. Hierdie moderne bemarkingstrategie laat klante toe om gerieflik via die internet te bestel en hul aankope van die naaste Steers-winkel by hul voordeur te laat aflewer. Hierdie verspreidingskanaal kan die beste geïllustreer word as:

- A Opsie A
 B Opsie B
 C Opsie C
 D Opsie D
6. Maatskappye bestee baie kapitaal aan advertensies. Die effek wat advertering op die pryse van produkte kan hê, is dat ...
- A die pryse van produkte styg om die advertensiekoste te absorbeer.
 B die pryse van produkte daal as gevolg van die skaalvoordele wat verkry word deur die verhoogde vraag na die produk.
 C albei bogenoemde stellings is moontlik.
 D pryse word nie beïnvloed deur advertensies nie – slegs verkope, en daarom winste, verhoog.
7. Kies die **KORREKTE** kombinasie. Bestuur het 'n mate van invloed op die markomgewing, dus is dit nodig om te:
- 1) verseker dat aandag geskenk word aan KSV programme.
 - 2) verseker dat daar kommunikasie en bedinging met vakbonde is.
 - 3) bepaal wie die kanaalleiers in die verspreidingsnetwerk is.
 - 4) verseker dat verhoudings met belanghebbendes gekweek word.
- A 1 & 2
 B 2 & 3
 C 1 & 4
 D 1, 2, 3 & 4

8. 'n Onderneming het volle beheer oor:

- A die werknemers van die onderneming.
- B die tegnologiese omgewing.
- C deelnemers.
- D die funksies van die besigheid.

SOSIO-EKONOMIESE KWESSIES

9. Ongeveer __ van die Suid-Afrikaanse volwasse bevolking is met MIV besmet.

- A tussen 10 en 15%
- B tussen 18 en 20%
- C tussen 25 en 30%
- D tussen 30 en 40%

10. Aan die einde van 2019 berig SABC Nuus oor die Suid-Afrikaanse korrupsiekrisis. Hoeveel geld het volgens SABC Nuus aan korrupsie verlore gegaan?

- A R1 triljoen
- B R1,7 miljoen
- C R17 700 000
- D R1 miljard

11. Die regering beplan om twee derdes van die bevolking in te ent. As die huidige Suid-Afrikaanse bevolking \pm 59 miljoen mense is, hoeveel mense sal ingeënt word?

- A 19 666 667
- B 23 940 000
- C 39 333 333
- D 28 940 000

12. Korporatiewe sosiale belegging (KSI) kan die beste gedefinieer word as ...

- A die werklike hulpbronne in die vorm van geld, mannekrag en masjinerie wat gebruik word om die welsyn van alle belanghebbendes te bevorder.
- B 'n program wat die reëls vir die interne bestuur van die onderneming uiteensit.
- C 'n ondersoek na onetiese praktyke in die organisasie.
- D die bestuur se verpligting om die welstand van alle werknemers te beskerm en te bevorder.

13. Die private hospitaalsektor was van deurslaggewende belang in die stryd teen COVID-19, maar die Departement van Gesondheid het 'n beperking geplaas op die bedrag wat hospitale per dag vir behandeling in kritieke sorg kan vra. Hoeveel mag hospitale per dag vra?

- A R10 000
- B R16 000
- C R5 000
- D R20 000

SAKE-SEKTORE

14. Vul die ontbrekende inligting in vir die onderstaande verklaring wat gedurende Mei 2021 op Moneyweb gepubliseer is.

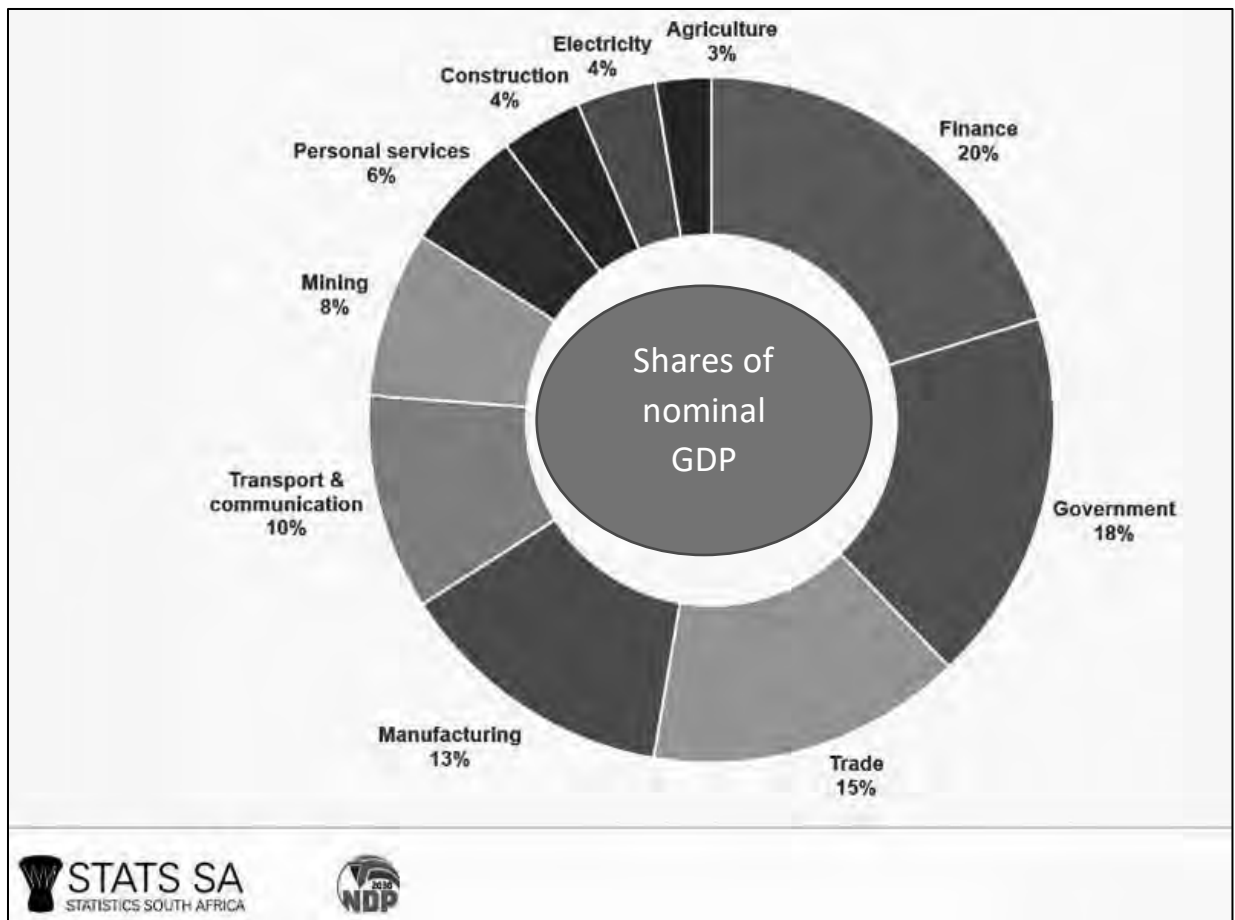
Mynbou en vervaardiging beslaan byna 'n kwart van die bruto binnelandse produk, terwyl handel, wat die kleinhandelsektor insluit, ____% bydra.

- A 5
B 20
C 27
D 16
15. Dui aan of die volgende stellings **WAAR** of **ONWAAR** is. As dit **ONWAAR** is, moet u die stelling regstel deur die onderstreepte woorde te verander.

Dualistiese ekonomie verwys na die bestaan van twee verskillende soorte ekonomiese segmente binne 'n ekonomie.

- A Onwaar, vryemark-ekonomie
B Waar
C Onwaar, kommandomark-ekonomie
D Onwaar, tradisionele markeconomie

Gebruik die onderstaande statistieke en beantwoord vraag 16.

16. Wat is die TWEE primêre sektor bedrywe wat die grootste bydraers is tot die totale BBP in Suid-Afrika?
- A Finansies teen 20% en Regering teen 18%
 - B Vervoer en kommunikasie teen 10% en Vervaardiging teen 13%
 - C Landbou teen 3% en Mynbou teen 8%
 - D Handel teen 15% en Regering teen 18%
17. Op 5 Junie 2021 was die Rand-Dollar wisselkoers 1 USD = 13,4384 ZAR.
- A Dus op 5 Junie 2021 was die Rand die sterkste teenoor die Amerikaanse Dollar sedert Februarie 2019.
 - B Dus op 5 Junie 2021 was die Rand die swakste teenoor die Amerikaanse Dollar sedert Februarie 2019.
 - C Dus op 5 Junie 2021 was die Rand min of meer dieselfde teenoor die Amerikaanse Dollar sedert Februarie 2019.
 - D Die Rand kan nie gemeet word teenoor die Dollar nie, want dit word gebruik op verskillende kontinente.

ONDERNEMINGSVORME

18. Die meeste entrepreneurs het 'n lening nodig om 'n nuwe onderneming te finansier. Wat is die huidige repokoers in Suid-Afrika aan die einde van Mei 2021?
- A Tussen 1% en 2%
 - B Tussen 10% en 20%
 - C Tussen 3% en 4%
 - D Tussen 20% en 25%

Gebruik die onderstaande inligting om vrae 19 en 20 te beantwoord.

Nuwe Wimpy-franchisehouers kan verwag om tussen R1,9 miljoen en R2,5 miljoen en 'n aanvanklike franchisehouer fooi van R114,300 (BTW uitgesluit) te betaal. Daar word ook verwag dat franchisehouers 7% van hul omset aan bestuurskoste en 5% van hul omset aan tantieme sal betaal.

(<https://businesstech.co.za/news/business/250849/14-food-franchises-that-cost-less-than-r2-million-to-open-in-south-africa/>)

19. Hoeveel BTW word betaal op die aanvanklike franchisegeld vir 'n nuwe Wimpy-afsetpunt?
- A R5 715
 - B R17 145
 - C R16 002
 - D R37 500
20. Wat is die persentasie van die omset wat elke franchisehouer aan Famous Brands betaal?
- A 5%
 - B 7%
 - C 12%
 - D 15%

KREATIEWE DENKE EN PROBLEEMOPLOSSING

21. Volgens Belbin is die die persoon wat die situasie monitor om na geleenthede te soek en strategies te dink oor die optimale benutting van hierdie geleenthede.

- A Afwerker
- B Spesialis
- C Evalueerder
- D Plant

22. Die volgende uittreksel is 'n voorbeeld van watter tipe teorie wat in ag geneem moet word by die toepassing van kreatiewe denke in 'n diverse werkplek?

Die gees van die Afrika wêreldbeskouing sluit heelheid, gemeenskap en harmonie in wat diep vasgelê is in kulturele waardes.

- A Inheemse denke
- B Kragveldanalise
- C Aansporingsdenke
- D Krygskragte

23. Watter tegniek sal waarskynlik gebruik word om uitdagings vanuit die markomgewing te ontleed?

- A Gebalanseerde telkaart
- B PESTLE
- C Waardekettingontleding
- D Porter se ses kragte model

24. 'n Probleemoplossingstegniek wat gebruik word om ingewikkelde probleme af te breek in hanteerbare stukke vir verwerking.

- A Dinkskrum
- B Boor die ontleding (Drill down analysis)
- C Delphi-tegniek
- D Voor- en nadele-grafiek

25. Die stap wat geneem word in konflikthantering wanneer 'n derde persoon by die saak tussen twee partye betrokke raak, en slegs raad gee:

- A Arbitrasie
- B Onderhandeling
- C Bemiddeling
- D Versoening

PROFESSIONALITEIT EN ETIEK

26. 'n Gedragskode sal ...
- A werknemers in kennis stel van aanvaarbare en onaanvaarbare gedrag.
 - B lede van die publiek uitnoui om aandele en/of skuldbriewe te koop.
 - C die waardes en oortuigings verduidelik waarop die onderneming sy beleid gebaseer het.
 - D bepaal hoeveel mense nodig is om 'n menslike hulpbronaafdeling suksesvol te bestuur.
27. Die hoofkantoorbestuur onderskryf die 'beginselgebaseerde teorie' vir etiese besluitneming. Dit impliseer dat ...
- A verskillende verhale gebruik word om mekaar aan te vul om sodoende begrip te kry tussen reg en verkeerd.
 - B 'n stel waardes of reëls sal bepaal of 'n optrede eties is of nie.
 - C dit die gevolg van 'n handeling is wat bepaal of die handeling reg of verkeerd is.
 - D die karakter van 'n persoon beoordeel word, eerder as sy/haar optrede.
28. Die praktyk om gunstig op te tree teenoor familielede of vriende in ekonomiese of indiensvoorwaardes.
- A Nepotisme
 - B Laissez faire
 - C Roof (piracy)
 - D Omkopery
29. Die volgende stelling is **ONWAAR**. Verander die onderstreepte woord(e) in elke stelling om die stelling **WAAR** te maak.
- Binnehandel is die optrede om iets te neem of te ontvang met die doel om die ontvanger te beïnvloed op een of ander manier wat gunstig is vir die party wat die geskenk verskaf.
- A Steel
 - B Roof (piracy)
 - C Omkopery
 - D Smokkelary (Bootlegging)
30. Die volgende stelling is **ONWAAR**. Verander die onderstreepte woord(e) in elke stelling om die stelling **WAAR** te maak.
- Gevolgsgebaseerde teorie sê dat alles wat gedoen word, altyd tot voordeel van die meeste mense moet wees.
- A Utilitaristiese teorie
 - B Beginselgebaseerde teorie
 - C Gevolgsgebaseerde teorie
 - D Narratieweteorie

BESIGHEIDSTUDIES

GRAAD 11

Olimpiade Vraestel

Ronde Twee

Punte: 30

Tyd: 1 uur

Datum: 3 Augustus 2022

Instruksies

1. Vul antwoorde in op die ANTWOORDBLAD.
2. Onthou om jou persoonlike inligting volledig in te vul op die ANTWOORDBLAD.
3. Die ANTWOORDBLAD het 4 afdelings, maak seker dat jy die korrekte vak kies.
4. Elke vraag het 4 moontlike antwoorde (A B C D)
Slegs een antwoord is korrek.
Kleur die antwoord sirkel volledig in.
5. Sterkte!

PROVERTO EMS OLYMPIADE 2022 – GRAAD 11

Onderwerp: Invloed- en beheerfaktore wat die sakeomgewings beïnvloed

Gebruik die onderstaande uittreksel en beantwoord Vrae 1 en 2.

Suid-Afrika se werkloosheidskoers het in die vierde kwartaal van 2021 na **35,3%** gestyg. Dit was die hoogste werkloosheidskoers sedert kwartaallikse data in 2008 beskikbaar gemaak is.

(<https://tradingeconomics.com/south-africa/unemployment-rate>, besoek 24/05/2022)

1. Werkloosheid is 'n makro-omgewingsprobleem. Hoe beïnvloed dit die mark omgewing?

- A Minder belasting is vir die regering beskikbaar.
- B Minder kliënte is beskikbaar aangesien minder besteebare inkomste beskikbaar is.
- C Toename in kliënte namate die vraag na goedere toeneem.
- D Geen effek op die markomgewing nie.

2. Werkloosheid is 'n makro-omgewingsprobleem. Hoe beïnvloed dit die mikro-omgewing?

- A Toename in produksie namate die vraag na goedere en dienste toeneem.
- B Afname in produksie namate die vraag na goedere en dienste toeneem.
- C Toename in produksie namate die vraag na goedere en dienste afneem.
- D Afname in produksie namate die vraag na goedere en dienste afneem.

Dui aan of die uitdagings in Vraag 3 en 4 in die mikro-, mark of makro-omgewing teenwoordig is.

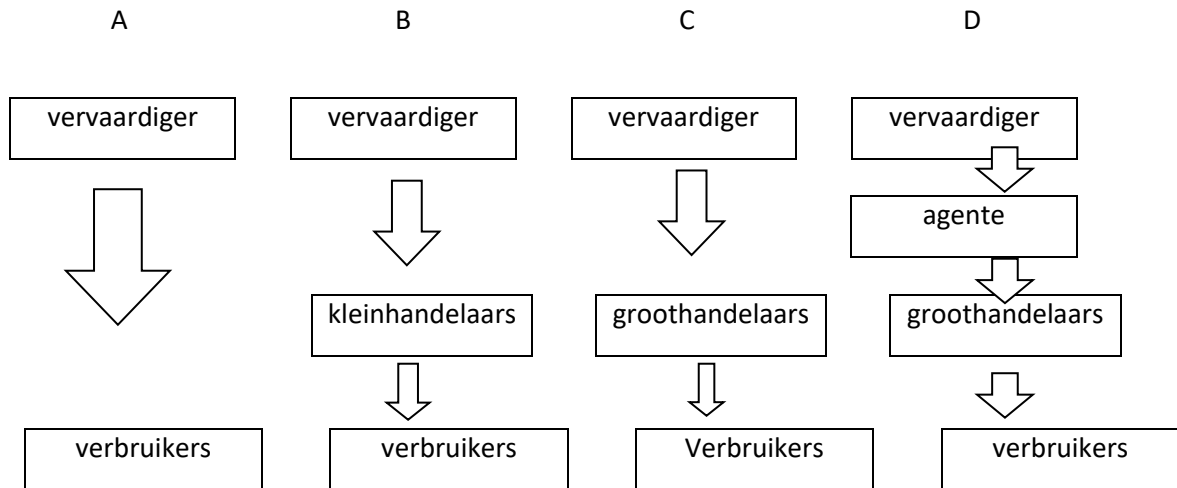
3. Identifiseer die besigheidsomgewing waar die 2021 plundering wat in KZN en Gauteng voorgekom het, ontstaan het.

- A Mikro-omgewing.
- B Mark omgewing.
- C Makro-omgewing.
- D Geen van bogenoemde nie.

4. Woolworths het hul Dash toep kort na die Checkers 60Sixty toep ontwikkel. Dit is 'n voorbeeld van 'n element in die _____ omgewing.

- A mikro-
- B Mark
- C makro-
- D Geen van bogenoemde nie.

5. Die Pick n Pay ASAP toep het 'n aanlynbestellingstelsel. Met hierdie moderne bemarkingstrategie kan kliënte gerieflik oor die internet bestel en hul aankope vanaf die naaste Pick n Pay-winkel by hul voordeur laat aflewer. Hierdie verspreidingskanaal sal die beste geïllustreer word as:

6. Maatskappye bestee groot bedrae geld aan advertensies. Advertensies op sosiale media tydens die COVID-inperking het die volgende uitwerking op die pryse van produkte gehad:

- A Die pryse van produkte het gestyg om die advertensie-uitgawes te absorbeer.
- B Die pryse van produkte het gedaal as gevolg van die skaalbesparings wat deur die verhoogde vraag na die produk geskep is.
- C Albei die bogenoemde stellings is moontlik.
- D Pryse is nie deur advertensies beïnvloed nie, slegs verkope en winste styg dus.

7. Kies die **KORREKTE** kombinasie. Bestuur het 'n mate van invloed op die markomgewing en moet daarom verseker dat:

- 1) aandag aan KSV-programme geskenk word.
- 2) daar kommunikasie en bedinging met vakbonde is.
- 3) die kanaalleiers in die verspreidingsnetwerk geïdentifiseer word.
- 4) die verhoudings met belanghebbendes gekoester word.

- A 1 en 2
- B 2 en 3
- C 1 en 4
- D 1, 2, 3 en 4

8. 'n Besigheid het volle beheer oor:

- A vakbonde.
- B die tegnologiese omgewing.
- C mededingers.
- D die funksies van die besigheid.

Onderwerp: Sosio-ekonomiese kwessies

9. _____ van die Suid-Afrikaanse volwasse bevolking is ten volle teen COVID ingeënt.
- A Tussen 10 en 15%
 - B Tussen 29 en 32%
 - C Tussen 35 en 40%
 - D Tussen 42 en 45%
10. KwaZulu-Natal Premier Sihle Zikalala sê dat die voorlopige koste van skade ná die onrus en plundering in KZN na raming R_____ beloop.
- A 2 miljard
 - B 7 miljoen
 - C 17 miljard
 - D 1 miljard
11. Vul die ontbrekende inligting in vir die onderstaande stelling wat op die Lancet-webwerf van April 2022 gepubliseer is.
- ’n Nuwe plan beoog om Afrika in staat te stel om teen 2040 sowat _____ van die entstof wat dit nodig plaaslik te vervaardig.
- A 50%
 - B 55%
 - C 60%
 - D 65%
12. Korporatiewe Sosiale Belegging (KSB) kan die beste gedefinieer word as:
- A die werklike hulpbronne in die vorm van geld, arbeid en masjinerie wat gebruik word om die welsyn van alle belanghebbendes te bevorder.
 - B ’n program wat die reëls vir die interne bestuur van die onderneming uiteensit.
 - C ’n ondersoek na onetiese praktyke in die organisasie.
 - D bestuur se verpligting om die welsyn van alle werknemers te beskerm en te bevorder.
13. Watter van die volgende stellings fokus nie op die voordele van ’n KSV-program in ’n besigheid nie?
- A KSV doen afbreuk aan ’n besigheid se hooffokus om wins te maak.
 - B Besighede met ’n KSV-program ontvang beter ondersteuning van die gemeenskap.
 - C KSV-programme help besighede om op hul impak op die omgewing te fokus.
 - D KSV-programme verhoog die lewenstandaard in gemeenskappe.

Onderwerp: Besigheidsektore

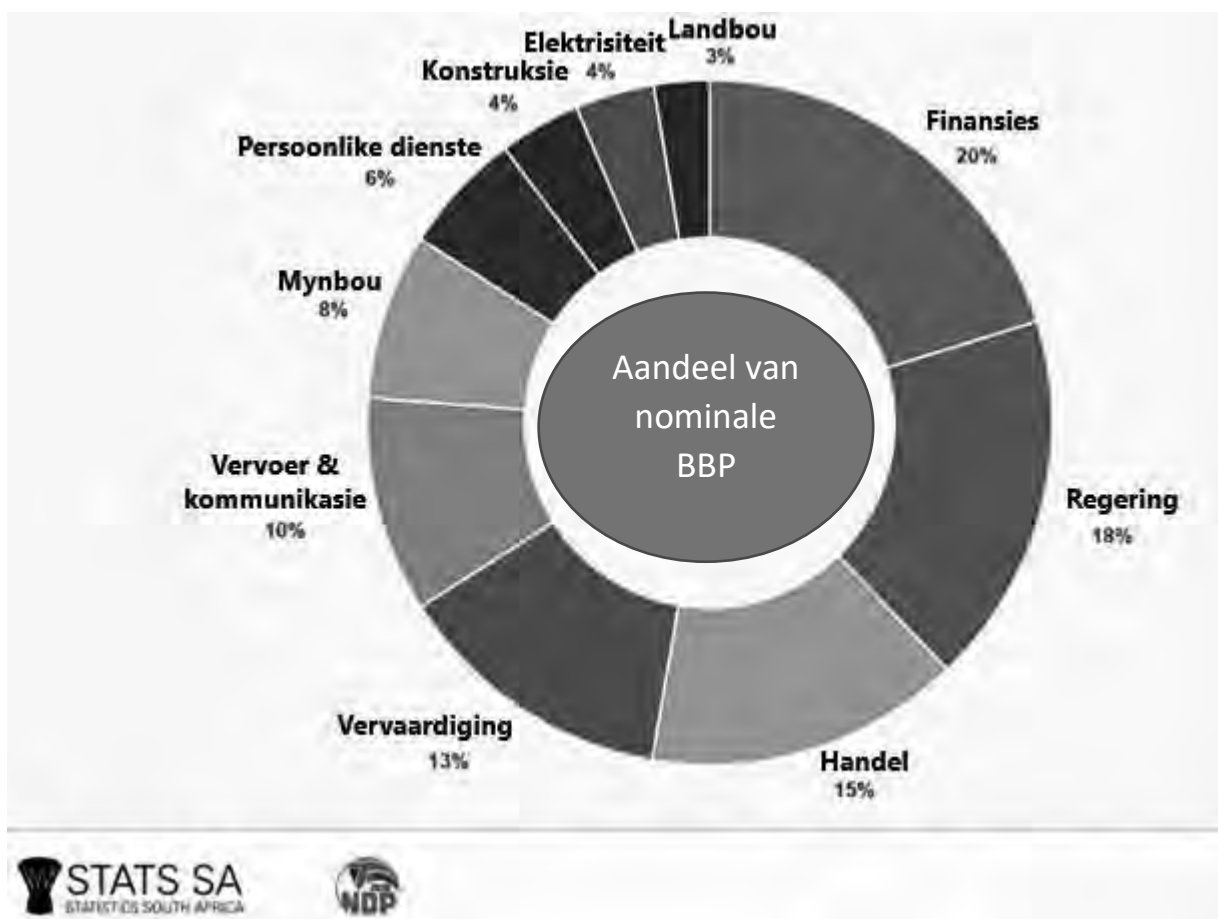
14. Vul die ontbrekende inligting in vir die onderstaande stelling wat in Mei 2021 op Moneyweb gepubliseer is.
- Byna ’n kwart van die bruto binnelandse produk bestaan uit mynbou en vervaardiging, terwyl handel, wat die kleinhandelsektor insluit, _____ bydra.
- A 5%
 - B 20%
 - C 27%
 - D 16%

15. Dui aan of die volgende stellings **WAAR** of **ONWAAR** is. Indien **ONWAAR**, korrigeer die stelling.

Dualistiese ekonomie verwys na die bestaan van twee afsonderlike soorte ekonomiese segmente in 'n ekonomie:

- A Onwaar; vryemark ekonomie.
- B Waar.
- C Onwaar; bevelmark ekonomie.
- D Onwaar; tradisionele mark ekonomie.

Gebruik die statistiek hieronder en beantwoord Vraag 16.

16. Wat is die TWEE grootste bydraende primêre sektorbedrywighede tot ons totale BBP in Suid-Afrika?

- A Finansies teen 20% en regering teen 18%.
- B Vervoer en kommunikasie teen 10% en vervaardiging teen 13%.
- C Landbou teen 3% en mynbou teen 8%.
- D Handel teen 15% en regering teen 18%.

17. As die Suid-Afrikaanse rand depresieer, is dit 'n _____ vir uitvoerders en 'n _____ vir invoerders.

- A bedreiging; geleentheid
- B geleentheid; bedreiging
- C bedreiging; bedreiging
- D geleentheid; geleentheid

Onderwerp: Vorms van Eienaarskap

- 18 Die meeste entrepreneurs sal 'n lening nodig om 'n nuwe besigheidsonderneming te finansier. Wat was die repokoers in Suid-Afrika aan die einde van Mei 2022?
- A Tussen 1% en 2%
 - B Tussen 2% en 3%
 - C Tussen 4% en 5%
 - D Tussen 7% en 8%

Gebruik die inligting hieronder om Vrae 19 en 20 te beantwoord.

Nuwe Wimpy Franchisenemers kan verwag om tussen R1,9 miljoen en R2,5 miljoen en aanvanklike franchisefooi van R114 300 (BTW uitgesluit) te betaal. Daar word ook van Franchisenemers word ook verwag om 7% van hul omset in bestuursfooi en 5% van h in tantieme te betaal.

<https://businesstech.co.za/news/business/250849/14-food-franchises-that-cost-less-than-r2-million-to-open-in-south>

- 19 Hoeveel BTW sal betaal word op die aanvanklike franchisefooi vir 'n nuwe Wimpy-afsetpunt?
- A R5 715
 - B R17 145
 - C R16 002
 - D R37 500
- 20 Wat is die persentasie van die omset wat deur elke franchisenemer aan Famous Brands betaal word?
- A 5%
 - B 7%
 - C 12%
 - D 15%

Onderwerp: Kreatiwiteit en Probleemoplossing

21. Die doel om kreatiewe oplossings vir besigheidsverwante probleme te vind, is om 'n _____ te skep en in stand te hou.
- A mededingende voordeel
 - B wins
 - C goeie personeelomset
 - D goeie verhouding met verbruikers
22. Die volgende uittreksel is 'n voorbeeld van watter soort teorie wat in ag geneem moet word wanneer kreatiewe denke in 'n diverse werkplek toegepas word?

Die gees van die Afrika-wêreldbeskouing sluit heelheid, gemeenskap en harmonie in, wat diep in kulturele waardes vasgelê is.

- A Inheemse denke.
 - B Kragveld analise.
 - C Aansporingsdenke.
 - D Inperkingskragte.
23. Die volgende teorie ondersoek 'n persoon se hele karakter en reputasie, eerder as om na die optrede self te kyk:
- A Beginsel-gebaseerde.
 - B Narratief-gebaseerde.
 - C Deug-gebaseerde.
 - D Uitkoms-gebaseerde.
24. Die 'GB' in SSGB sluit 'n analise van die _____ faktore in 'n besigheid in.
- A interne
 - B eksterne
 - C mikro-
 - D publieke
25. Wanneer besighede modelle gebruik om dieetdrankies aan tieners te adverteer, is dit 'n voorbeeld van:
- A verbruikerswese.
 - B materialisme.
 - C aanspreeklikheid.
 - D mededingende advertering.

Onderwerp: Professionalisme en Etiek

26. Om op 'n etiese wyse besigheid te doen, staan bekend as:
- A korporatiewe burgerskap.
 - B sosiale belegging.
 - C sosiale verantwoordelikheid.
 - D korporatiewe betrokkenheid.
27. Die volgende kan 'n onetiese besigheidspraktyk wees:
- A Wimpy wat op advertensieborde naby Nando's adverteer.
 - B Debonairs wat ongeskoolde werkers in diens neem.
 - C Tashas wat vereis dat nuwe kelners MIV/Vigs-toetse ondergaan alhoewel dit deur die wet verbied word.
 - D McDonald's wat ongesonde kitskos verkoop.

28. Kies die korrekte stelling.
- A Etiese gedrag is nie aan kulturele waardes gekoppel nie.
 - B Etiek behels om volgens die wet op te tree.
 - C Om in besigheid suksesvol te wees, moet 'n mens onetiese gedrag ignoreer.
 - D Dit word as oneties beskou om sake op die golfbaan of by 'n sosiale byeenkoms te doen.
29. Die volgende stelling is **ONWAAR**. Verander die onderstreepte woord in die stelling om die stelling **WAAR** te maak.

Binnehandel is die daad om iets te neem of te ontvang met die doel om die ontvanger op een of ander manier gunstig te beïnvloed teenoor die party wat die geskenk/beloning voorsien.

- A Diefstal
- B Onwettige kopiëring of gebruik
- C Omkoperij
- D Smokkelarij

30. Bedrog kan gedefinieer word as:

- A deur 'n regter of hof opgelê, maar nie afgedwing nie.
- B misleiding vir finansiële gewin.
- C onttrekking uit kommersiële of sosiale verhoudings.
- D presiese nabootsing in die vervaardiging van iets waardevols.

ROUND 1 RONDE

GR 11 MEMO

**MEMORANDUM
2021**

BUSINESS STUDIES / BESIGHEIDSTUDIES

	A	B	C	D
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				

	A	B	C	D
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				

ROUND 2 RONDE

	A	B	C	D
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				

	A	B	C	D
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				
24.				
25.				
26.				
27.				
28.				
29.				
30.				

NATIONAL HIGH SCHOOL OLYMPIAD

NASIONALE HOËRSKOOL OLIMPIADE

ROUND ONE RONDE EEN

GR 11

BUSINESS STUDIES / BESIGHEIDSTUDIES

1 ☐ A ☐ B ☐ C ☒ D	6 ☐ A ☒ B ☐ C ☐ D	11 ☐ A ☒ B ☐ C ☐ D	16 ☐ A ☐ B ☐ C ☒ D	21 ☒ A ☐ B ☐ C ☐ D	26 ☐ A ☐ B ☐ C ☒ D
2 ☐ A ☐ B ☒ C ☐ D	7 ☒ A ☐ B ☐ C ☐ D	12 ☐ A ☐ B ☒ C ☐ D	17 ☐ A ☒ B ☐ C ☐ D	22 ☐ A ☐ B ☒ C ☐ D	27 ☐ A ☐ B ☒ C ☐ D
3 ☐ A ☒ B ☐ C ☐ D	8 ☐ A ☐ B ☒ C ☐ D	13 ☐ A ☐ B ☐ C ☒ D	18 ☐ A ☐ B ☐ C ☒ D	23 ☐ A ☐ B ☒ C ☐ D	28 ☒ A ☐ B ☐ C ☐ D
4 ☒ A ☐ B ☐ C ☐ D	9 ☐ A ☐ B ☐ C ☒ D	14 ☐ A ☐ B ☒ C ☐ D	19 ☐ A ☐ B ☒ C ☐ D	24 ☐ A ☐ B ☐ C ☒ D	29 ☒ A ☐ B ☐ C ☐ D
5 ☐ A ☐ B ☒ C ☐ D	10 ☐ A ☒ B ☐ C ☐ D	15 ☒ A ☐ B ☐ C ☐ D	20 ☐ A ☒ B ☐ C ☐ D	25 ☐ A ☐ B ☒ C ☐ D	30 ☐ A ☐ B ☒ C ☐ D

1.D	6.B	11.B	16.D	21.A	26.D
2.C	7.A	12.C	17.B	22.C	27.C
3.B	8.C	13.D	18.D	23.C	28.A
4.A	9.D	14.C	19.C	24.D	29.A
5.C	10.B	15.A	20.B	25.C	30.C

/30

ROUND TWO RONDE TWEE

GR 11

	Symbol	Questions	Marks
	Low order	8,23,24,26,28,29	/6
	Moderate	3,4,5,6,7,11,12,15,21,25,27,30	/12
	High order	1,2,9,10,13,14,16,17,18,19,20,22	/12
	Answer		Total: /30

Topic		A	B	C	D
Influence - Business environments	1.		☒	☒	
	2.				☒
	3.			☒	☒
	4.		☒	☒	
Adapting - Business environments	5.		☒	☒	
	6.			☒	☒
	7.				☒
Socio-economic	8.				☒
	9.		☒	☒	
	10.	☒	☒		
	11.			☒	☒
Sectors	12.	☒	☒		
	13.	☒	☒		
	14.				☒
	15.		☒	☒	

Topic		A	B	C	D
Ownership	16.			☒	☒
	17.		☒	☒	
	18.			☒	☒
	19.		☒	☒	
Problem-solving	20.			☒	☒
	21.	☒	☒		
	22.	☒	☒		
	23.			☒	☒
Professionalism and ethics	24.		☒	☒	
	25.		☒	☒	
	26.	☒	☒		
	27.			☒	☒
	28.	☒	☒		
	29.			☒	☒
	30.		☒	☒	

Download free study guides:

www.proverto.co.za

The collage features several study guide covers with the following subjects and details:

- GR 11/12 learner & educator MATHS/WISKUNDE** free study guide
- GR 11/12 learner & educator PHYSICAL SCIENCE** free study guide
- GR 11/12 learner & educator ENGLISH 1ST ADDITIONAL LANGUAGE** free study guide
- GR 11/12 learner & educator TOURISM** free study guide
- GR 11/12 learner & educator AFRIKAANS 1STE ADDISIONELE TAAAL** free study guide

Logos for Nelson Mandela University, DUT (Durban University of Technology), and FASSET (Further Education and Training) are present. The Proverto logo and tagline "Guiding the leaders of tomorrow" are also visible.

PROVERTO

Guiding the leaders of tomorrow

REIGNITED

PC Training & BUSINESS COLLEGE

EST 1990

REGISTER NOW 2024

INFORMATION TECHNOLOGY <ul style="list-style-type: none"> ▪ Software Development ▪ Artificial Intelligence ▪ Computer Technician ▪ Cloud Computing 	ENGINEERING <ul style="list-style-type: none"> ▪ Electrical Engineering ▪ Mechanical Engineering ▪ Chemical Engineering ▪ Civil Engineering 	BUSINESS <ul style="list-style-type: none"> ▪ Human Resources ▪ Accounting ▪ Office Admin ▪ Marketing
---	--	--

REGISTER FOR QCTO ONLINE

Registrations for Nated Engineering & Nated Business

OCCUPATIONAL & NATIONAL N DIPLOMA'S

- QCTO: Paralegal Level 5
- QCTO: Office Supervisor Level 5
- QCTO: Small Business Consultant Level 5
- QCTO: Contact Centre Manager Level 5
- QCTO: Tax Professional Level 8
- QCTO: Tax Technician Level 6
- QCTO: Management Acc Officer Level 5
- QCTO: Management Acc Practitioner Level 6
- QCTO: Management Acc Specialist Level 7
- QCTO: Management Acc Level 8
- QCTO: Office Administrator Level 5
- QCTO: Governance Practitioner Level 7
- QCTO: Marketing Co Ordinator Level 5
- QCTO: Project Manager Level 5
- QCTO: ICT Internal Auditor Level 7

INSTITUTE OF CERTIFIED BOOKKEEPERS

- National Certificate Bookkeeping
- Further Education and Training Certificate Bookkeeping
- National Diploma Technical Financial Accounting
- National Diploma Financial Accounting
- Certificate office administrator NQF 5
- Higher Certificate in Office Administration
- Diploma Office Administration

FREE

Proline 14" Laptop
Upon a Full Registration
Including a Laptop Bag!

APPLY FOR SKILLS PROGRAMS

INFORMATION TECHNOLOGY

- End User Computing
- Microsoft Excel
- Service Technician
- Network Technician

EDUCATION AND AUXILARY HEALTH

- Mentoring & Coaching
- Facilitator Training
- Assessor Training
- Moderator Training

AND MORE.....

SCAN NOW

YOUTUBE CHANNEL

FULL PROSPECTUS

067 324 2427 info@gopctraining.co.za

ShareCall: 0861 819 266

DON'T JUST STRIVE FOR EXCELLENCE, BECOME IT.

Be a #YoungDifferenceMaker

AT NEDBANK WE BELIEVE IN USING OUR FINANCIAL EXPERTISE TO DO GOOD BY ASSISTING BRIGHT YOUNG LEADERS TO PURSUE THEIR ACADEMIC DREAMS.

The Nedbank External Bursary Programme aims to fund academically deserving students who do not have the financial means to study fulltime towards a first undergraduate degree or diploma at a South African public university or university of technology.

Bursaries are awarded to address scarce and future skill requirements in the financial sector with specific focus on **Green Economy** skills.

CRITERIA FOR SELECTION:

To be eligible for the Nedbank bursary, you must:

- be a South African citizen;
- have a proven financial need, as determined by your household income;
- have achieved:
 - a minimum academic average of 65% in the year that you are applying for the bursary; and
 - a minimum academic average of 65% for the required subjects aligned with the qualification you plan to study towards at university; and
- not have completed your grade 12 or senior certificate with mathematics literacy; and
- have successfully obtained admission approval to a South African public university or university of technology for the undergraduate qualification you plan to study towards.

THE APPLICATION PROCESS:

We screen bursary applications against our external bursary selection criteria and we award bursaries through the Nedbank Educational Trust, at the sole discretion of the trust.

IF YOU ARE SHORTLISTED, WE WILL ASK YOU TO:

- submit the relevant documents for financial review;
- participate in psychometric and other assessments; and
- attend an interview.

For the complete application process and a list of required documents, please visit our website at

www.nedbank.co.za/bursary.

There you can also find more information on opening dates and apply online.

All candidates will receive **feedback on the status** of their application at the completion of the recruitment and selection process (expected to be completed by the end of 2023).

Contact information

Email: Unlockyourambition@nedbank.co.za

Bursaries are granted at Nedbank's sole discretion.

see money differently

NEDBANK